

โรดมันฝรั่ง

เอกสารเผยแพร่ที่ 168

เรียบเรียง

จุฬพล สารนาถ

อรรพวรรณ วิเศษสังข์

กองโรดพืชและจุลชีววิทยา กรมวิชาการเกษตร

จัดทำ

เกตุอร กองเดื่อ

กองเกษตรสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร

สารบัญ

❖ โรดใบไหม้

❖ โรดใบจุด

❖ โรดเหี่ยวเฉา

❖ โรดช้ำกลาก

โรดมันฝรั่ง

มันฝรั่ง เป็นพืชผักอีกชนิดหนึ่งที่ปลูกกันมากพอสมควรในภาคเหนือของประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาวสามารถปลูกมันฝรั่งได้ดีในที่ราบ โดยไม่จำเป็นต้องปลูกบนเขาเหมือนการปลูกมันฝรั่งในฤดูอื่น ๆ ปัจจุบัน ความต้องการบริโภคมันฝรั่งมีปริมาณสูงขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะการบริโภคมันฝรั่งแปรรูปในรูปแบบต่างๆ เช่น มันฝรั่งทอดกรอบ มันฝรั่งทอดแบบเฟรนช์ไฟร์ และใช้ในอุตสาหกรรมผลิตอาหารสำเร็จรูปที่ต้องการมันฝรั่งเป็นวัตถุดิบ ในปริมาณที่ค่อนข้างสูง การปลูกมันฝรั่งในภาคเหนือจึงขยายเนื้อที่การปลูกไปอย่างรวดเร็ว และปัญหาโรคของมันฝรั่งจึงทวีความสำคัญเป็นเงาตามตัว

โรคที่สำคัญและการป้องกันกำจัดมีดังนี้

1.โรคใบไหม้

2.โรคใบจุด

3.โรคเหี่ยวเฉา

4.โรคช้ำกลาก

1.โรคใบไหม้

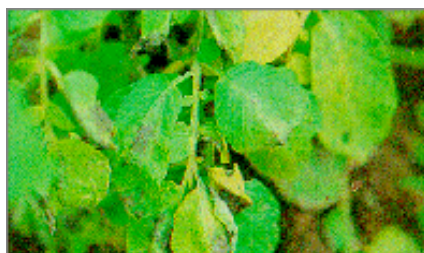
สาเหตุ

โรคใบไหม้เกิดจากเชื้อราไฟทอปเทอร่า

อาการ

อาการเริ่มต้นของโรคใบไหม้

โรคใบไหม้ขั้นรุนแรง

อาการใบไหม้ที่หัวมันฝรั่ง

ใบเป็นจุดดำ คล้ายถูกน้ำร้อนลวก บริเวณแผลเป็นสีเขียวหม่น ถ้าอากาศเย็นและความชื้นสูง ด้านใต้ใบตรงจุดดำนี้จะมองเห็นคล้ายเป็นละอองน้ำเล็ก ๆ สีขาวใสติดอยู่ ต่อมาแผลจะค่อย ๆ แห้ง กลายเป็นสีน้ำตาล และขนาดของแผลจะขยายใหญ่ขึ้นจนเกือบจะทั่วใบ จนใบแห้งไหม้เป็นสีน้ำตาล (ไหม้แบบฉ่ำน้ำ) และจะลุกลามอย่างรวดเร็ว จึงมักมองเห็นการเกิดโรคกระจายเป็นหย่อม ๆ ทั้งลำต้น และกิ่ง และยังทำลายที่หัวทำให้เกิดอาการหัวเน่าในภายหลัง

การป้องกันกำจัด

1. ลดความชื้นในแปลงปลูก โดยใช้ระยะปลูกที่ห่างออกไปอีกเล็กน้อย และอย่าให้น้ำมากเกินไป ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น เพราะอากาศเย็นจะทำให้เกิดโรคมากขึ้น
2. ควรถอนต้นที่เป็นโรคทิ้ง และเผาทำลายทันที เพื่อลดการขยายพันธุ์ และลดการแพร่ระบาดของเชื้อต่อไป
3. ควรหลีกเลี่ยงการปลูกมันฝรั่งในบริเวณที่เคยปลูกมะเขือเทศมาก่อน หรือไม่ควรปลูกมันฝรั่งซ้ำในบริเวณที่เคยเป็นโรคนี้มาก่อน
4. เมื่อสภาพอากาศเย็นค่อนข้างหนาวและความชื้นสูง ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมต่อการแพร่ระบาดของโรค หากพบว่าโรคเริ่มระบาด ให้พ่นสารเคมีป้องกันการแพร่ระบาด สารที่แนะนำ คือ สารประเภทเมทาแลคซิล และ ออฟฟุเรส ควรใช้ในรูปแบบของสารผสม หรือใช้สลับกันกับสารแมนโคเซป

หมายเหตุ

โรคนี้เข้าทำลายพืชได้ในสภาพแวดล้อมที่ค่อนข้างจำกัด ถ้าความชื้นต่ำ โรคจะระบาดช้าลง หรือ อุณหภูมิสูงเกินกว่า 22 องศาเซลเซียส โรคจะน้อยลงเช่นกัน ควรสังเกตสภาพแวดล้อมให้ดี จะทำให้การป้องกันกำจัดได้ผลดียิ่งขึ้น

หมักก่อนนี้

หมักถัดไป

สารบัญ

2.โรคใบจุด

สาเหตุ

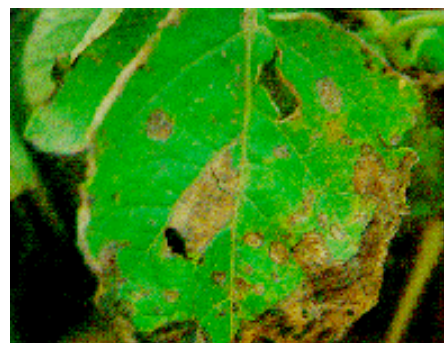
โรคใบจุด เกิดจากเชื้อราออลเทอนาเรีย

อาการ

ผลจะเป็นจุดสีน้ำตาลขนาดเล็กและค่อย ๆ ลุกกลม ขยายใหญ่ออก จะมีจำนวนจุดมากขึ้นจนคล้ายกับใบไหม้

แบบแห้งกรอบ

โรคนี้จะระบาดในสภาพที่มีความชื้นสูงและอากาศไม่เย็นนัก เชื้อราจะแพร่กระจายโดยปลิวไปตามลม และสามารถอาศัยอยู่ข้ามฤดูได้ในเศษซากพืชที่ตกค้างอยู่ในดิน

การป้องกันกำจัด

1. อयरัดน้ำให้ชุ่มโชกจนเกินไป
2. ตัดใบที่เป็นโรค เก็บเผาทำลาย
3. ถ้าจำเป็นต้องใช้สารเคมี สารที่แนะนำคือ **ไอโปรไดโอน** ควรใช้สลับกับ **แมนโคเซป** เพื่อป้องกันการดื้อยา

3.โรคเหี่ยวเหี่ยว

สาเหตุ

โรคเหี่ยวเหี่ยว เกิดจากเชื้อแบคทีเรียชูโตโมแนส

อาการ

ใบสลดลู่ลง เหมือนการขาดน้ำ หลังจากนั้น 2-3 วัน จะแสดงอาการเหี่ยวอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยที่ใบยังคงเหี่ยวอยู่ และต้นจะตายในที่สุด

เชื้อนี้อยู่ในดินและในน้ำ การแพร่กระจายจะแพร่ไปทางน้ำเป็นส่วนใหญ่ ทำให้มองเห็นว่าเกิดโรคเป็นหย่อม ๆ และขยายวงกว้างออกไปเรื่อย ๆ ถ้าความชื้นสูง โรคจะระบาดอย่างรวดเร็ว

โรคเหี่ยวเหี่ยว

หมักก่อนนี้

หมักถัดไป

สารบัญ

การป้องกันกำจัด

1. เลือกที่ปลูก โดยปลูกในบริเวณที่ไม่เคยปลูกมันฝรั่งหรือมะเขือเทศมาก่อน
2. ลดความชื้นในแปลงปลูก อย่าให้น้ำขังแฉะนาน ๆ
3. ถอนต้นที่เป็นโรคออกไป แล้วเผาทำลาย พยายามเปิดดินบริเวณนั้นให้ดินแห้งและอย่าให้น้ำไหลจากแปลงปลูกที่เป็นโรคไปยังแปลงข้างเคียง

4.โรตบักกลาก

สาเหตุ

โรคช้ำกลาก (สแคป) เกิดจากเชื้อราสเตร็ปโตไมซีส

อาการ

แสดงอาการที่หัว โดยหัวมันฝรั่งที่เป็นโรคจะเป็นสะเก็ดแห้ง ๆ สีน้ำตาล มีขอบแผลนูนเป็นสีน้ำตาล กลางแผลยุบลงไปเล็กน้อย แผลเหล่านี้จะอยู่ติดกันเป็นแผ่น เกิดเป็นสะเก็ดคล้ายขี้กลาก ทำให้ราคาหัวมันฝรั่งตกต่ำ

โรคนี้อักระบาดในบริเวณปลูกที่อยู่เชิงเขาหินปูน และดินที่มีสภาพค่อนข้างเป็นด่าง การแพร่ระบาดจากแหล่งปลูกหนึ่งไปยังแหล่งอื่นๆ โดยติดไปกับหัวพันธุ์

การป้องกันกำจัด

1. หลีกเลี่ยงการปลูกมันฝรั่งในบริเวณใกล้กับภูเขาหินปูน
2. คัดเลือกหัวพันธุ์ที่ไม่เป็นโรคมาปลูก
3. เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน เช่น ปุ๋ยหมัก, ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยพืชสด เพื่อปรับสภาพดิน และทำให้มีการแข่งขันกันระหว่างจุลินทรีย์ในดินสูงขึ้น

.....

หน้าก่อนนี้

หน้าถัดไป

สารบัญ